

Referat de aprobare pentru Proiect de Hotărâre

privind aprobarea realizării unui studiu de fezabilitate pentru obiectivul de investiții „Înființarea Muzeului Transportului Public și Mobilității din București”

Municipiul București are nevoie de un muzeu al transportului public. În acest sens, Asociația „Metrou Ușor”, care grupează profesioniști și entuziaști din domeniul transportului public și al mobilității a inițiat promovarea ideii înființării unui muzeu în spațiul public și în mediul administrației publice locale. De asemenea, Asociația Metrou Ușor a înaintat o petiție prin care propune:

- înființarea Muzeului Transportului Bucureștean pe o parte din aria ocupată actualmente de depoul Victoria,
- salvarea vehiculelor de importanță istorică și expunerea lor în muzeu,
- declararea ca monument istoric a halelor depoului, ce pot fi restaurate și extinse cu finanțare europeană.

Petiția a stârnit reacții covârșitor pozitive din partea societății civile, numărând până în prezent peste 2000 de semnături. Astfel, dorim să punem capăt casării istoriei capitalei și să punem în lumina vehiculele uitate de vreme și de noi toți.

Redăm principalele oportunități legate de înființarea unui muzeu:

1. Nevoia prezervării vehiculelor de patrimoniu care au servit transportului public bucureștean
2. Oportunitatea educațională
3. Oportunitatea valorificării edificiilor industriale istorice
4. Oportunitatea turistică
5. Oportunitatea de finanțare și autofinanțare
6. Oportunitatea unui parteneriat Primărie – societatea civilă pentru dezvoltarea muzeului din punct de vedere curatorial și economic.

În continuare dezvoltăm justificarea oportunității unui astfel de proiect:

1. Nevoia prezervării vehiculelor de patrimoniu care au servit transportului public bucureștean

STB a derulat în ultimii ani contracte de casare a sute de vehicule din parcul rece printre care s-au numărat tramvaie, troleibuze, autobuze și vehicule utilitare de patrimoniu care, în loc să fie abandonate sub cerul liber spre casare, ar fi putut fi restaurate și expuse într-un astfel de muzeu. Printre pierderile inestimabile se numără troleibuzele Tudor Vladimirescu, autobuzele și troleibuzele Roman și DAC Rocar, troleibuzele Saurer, tramvaiele V2A, tramvaiele Electroputere V54, iar lista poate continua. Din păcate, astfel de demersuri se derulează și în prezent la STB,

care a scos la licitație vehicule românești unicate construite la fosta uzina Rocar și la Atelierele Centrale.

În București, lipsa unui spațiu adecvat, dedicat prezervării patrimoniului, de genul muzeu al transportului public a determinat și determină în continuare casarea unor vehicule de patrimoniu pentru Romania.

În lipsa unui spațiu expozițional propice, puținele exemplare de tramvaiele de epoca restaurate până în prezent din patrimoniul STB se afla stocate în depoul Dudești. Fiind vorba despre un depou activ de tramvaie, accesul vizitatorilor nu este permis, iar curioșii pot vedea doar o parte din acele tramvaie de epoca la parada, unde ies o singura data pe an. Un autobuz restaurat Saviem SC-10U, ex-Paris, ce a străbătut bulevardele Bucureștiului în anii '90, se afla parcat în Garajul Obregia, iar un vagon de tramvai de tip M, donat de omologii vienezi, se afla închis într-o hala din Atelierele Centrale STB, ieșind ultima data la traseu la Parada "Caravana Timpului" organizata în 2009.

Pentru a valorifica actuala colecție de mijloace de transport istorice și pentru a crea oportunitatea îmbogățirii acestei colecții peste timp este nevoie de crearea unui Muzeu al Transportului Bucureștean.

Noul Muzeu al Transportului Bucureștean va găzdui o colecție impresionanta de vehicule istorice de transport public. Tramvaiele deja restaurate din flota muzeala a STB, vehiculele unicate propuse acum spre casare, tramvaiele istorice folosite în prezent ca vehicule utilitare (Rathgeber, Electroputere, DAC, etc.), dar și vehicule ce vor fi retrase în curând (tramvaie Tatra, troleibuze Ikarus, etc.) și în viitor, reprezintă bazele unei colecții muzeale cu un mare potențial, ce poate încă să concureze cu colecțiile vest europene din muzeele de acest fel, în ciuda greșelilor repetate din trecut.

Deși actualmente există oficial un muzeu al STB, el nu poate satisface nevoile unui muzeu modern și amplu, așa cum au fost identificate în aceasta expunere de motive. Actualul muzeu STB se desfășoară în câteva camere din incinta complexului sportiv STB de la marginea orașului, găzduind doar fotografii, documente și diverse obiecte donate de către pasionați de-a lungul timpului. Acesta nu este deschis oficial, fiind necesară o programare telefonică prealabilă pentru a putea fi vizitată incinta.

2. Oportunitatea educațională

Educația generației tinere dar și a generațiilor mature se completează cu ajutorul muzeelor. Prin acest proiect stabilim și misiunea principală a Muzeului Transportului Bucureștean. Acest muzeu va fi:

- izvor de informații și de răspunsuri la întrebări
- o colecție de experiențe legate de transportul public
- prilej de reflecție despre trecut, de trăiri și de a privi spre viitorul transportului public
- locul unde vizitatorul poate experimenta

- locul în care copiii și tinerii pot socializa în cadrul unor cercuri tematice sau conferințe

Pentru tineri, muzeul va fi și locul în care își pot descoperi vocația, pasiunea pentru unul dintre domeniile conexe transportului public.

3. Oportunitatea valorificării edificiilor industriale istorice

Construit în urma cu aproximativ 150 de ani, depoul Bonaparte, astăzi Victoria, este cel mai vechi depou de tramvaie din București, fiind practic leagănul transportului public al capitalei. În marile orașe europene astfel de capsule ale timpului sunt valorificate și transformate în veritabile muzee.

Așadar, Asociația „Metrou Ușor” propune ca o parte a depoului Victoria să fie transformată în Muzeul Transportului Bucureștean, loc în care să fie expuse vehiculele deja restaurate și cele ce încă mai pot fi salvate de la casare. Halele monument istoric (construite la sfârșitul secolului XIX pentru tramvaiele trase de cai) pot fi restaurate și extinse cu finanțare europeană, după modelul Cracovia, pentru gararea tuturor exponatelor.

Poziția centrală, cu acces facil la toate mijloacele de transport, face ca acest obiectiv să fie extrem de atractiv și de accesibil pentru public.

Un exemplu de viziune pe termen lung conjugată cu valorificarea patrimoniului industrial de epocă ne oferă capitala Austriei, Viena, unde autoritățile au transformat depoul central Erdberg (construit în anul 1901 lângă canalul Dunării) într-un muzeu veritabil al transportului public. Acesta adăpostește una dintre cele mai vaste colecții de tramvaie, autobuze și metrouri, purtând turiștii în timp, din vremurile tramvaielor trase de cai și până la deschiderea metroului vienez din 1978. Acesta numără aproximativ 100 de vehicule istorice funcționale.

Muzeul Ingineriei Municipale din Cracovia include o colecție de tramvaie istorice restaurate și funcționale, ce ies pe traseu în fiecare weekend pentru a plimba turiștii, oferind turism de calitate. Restaurarea și reconversia halelor istorice ale depoului se derulează cu finanțare europeană, prin multiple programe regionale de dezvoltare.

Alte exemple similare europene se găsesc la Amsterdam, Bruxelles, Londra, Liège, Paris, Praga, dar și în România!

La Timișoara se afla, într-o hala din fostul depou central “Take Ionescu”, Muzeul “Corneliu Mikloși”. Acesta găzduiește un număr impresionant de tramvaie istorice funcționale și de troleibuze păstrate în vederea restaurării.

Un alt muzeu cu un mare potențial se conturează la Iași, unde, cu ajutorul Asociației „Tramclub Iași”, au fost păstrate numeroase tramvaie și autobuze istorice, au fost salvate de la casare și aduse autobuze și troleibuze din alte orașe.

4. Oportunitatea turistică

Tramvaiele de epoca pot ieși la final de săptămâna pentru a oferi tururi ghidate – turism de calitate practicat pe scară largă în Occident dar și în România – de pe urma cărora se pot câștiga venituri substanțiale, ce pot fi redirecționate către dezvoltarea acestui muzeu și restaurarea exponatelor sale. În proximitate se afla numeroase alte muzee, precum Grigore Antipa, Geologiei, Hărților și Taranului Roman, astfel că depoul istoric poate fi integrat foarte ușor în circuitele turistice, conturând un adevărat pol cultural în partea de nord a Capitalei.

Iată câteva exemple unde în jurul patrimoniului istoric de vehicule și cu aportul administrației publice locale se valorifica potențialul turistic în orașe.

La Iași, în fiecare sâmbătă, „Tramvaiul Comunismului” iese pe traseu pentru a-i plimba, ca pe vremuri, pe turiștii veniți din toate colțurile Europei. Banii proveniți din tururile ghidate cu tramvaiul de epoca merg spre întreținerea tramvaiului ITB, construit în 1959 la Atelierele din București.

5. Oportunitatea de finanțare și autofinanțare

Eligibilitatea pentru fonduri europene este garantată de faptul că aceasta propunere se regăsește și în Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030, document strategic pe termen lung ce prevede un centru cultural-tehnic pe amplasamentul depoului Victoria, centru în care Muzeul Transportului Bucureștean ar fi piesa de rezistență.

Alocări bugetare pentru înființarea muzeului se vor face începând cu proiectul de buget al anului 2021.

Surse de autofinanțare

- Plimbări cu mijloace de transport de epoca
- Suveniruri și reproduceri după obiecte de colecție
- Cafeterie

6. Oportunitatea unui parteneriat Primărie – societatea civilă pentru dezvoltarea muzeului din punct de vedere curatorial și economic

Pentru a păstra mai bine legătura cu publicul, pentru a beneficia de entuziasmul celor pasionați de domeniul transportului public, pentru a fi în permanență rezonanță cu vremurile și cu alte muzee similare din alte colțuri ale lumii, pentru a dezvolta oportunități de autofinanțare, administrația noului muzeu va propune un protocol de colaborare cu Asociația Metrou Ușor prin care aceasta din urma se angajează să contribuie la îndeplinirea misiunii Muzeului Transportului Bucureștean.

Pentru toate motivele de mai sus, vă supunem aprobării prezentul proiect de hotărâre.

Cu stimă,

Florin Grigorescu, Consilier general